

ПРИМENO:	05.03.2026		
Орг. Единица Njësia Org.	Број Numër	Прилог Shtojcë	Вредност Vlerë
08	1908/1	0	

ДО
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за развој, производство и промет на воени стоки, по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

Зоран Кубаџи
Боран Стојаноски
АЛЕКСАНДАР ЈАНАРОВ
ПАВЛЕ АРСОВСКИ

Предлагачи : Група пратеници

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
РАЗВОЈ, ПРОИЗВОДСТВО И ПРОМЕТ НА ВОЕНИ СТОКИ, по скратена постапка

Скопје, март 2026 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за развој, производство и промет на воени стоки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 298/21) се уредуваат условите за вршењето на развој, производство и промет на воени стоки, како дејности од интерес за одбраната и безбедноста на Република Северна Македонија, условите и постапката за добивање согласност за вршење развој, производство и промет на воени стоки, дозволи и сертификат за имплементација на програма за внатрешна усогласеност, обврските на лицата вклучени во развој, производство и промет на воени стоки, надлежностите на органите вклучени во постапките во врска со развој, производство и промет на воени стоки, како и заштитата и безбедноста на развојот, производството и прометот на воени стоки.

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон врши Министерството за економија и труд, преку инспектори на Управата за наменско производство за вршење на задачите и работите на инспекцискиот надзор.

Со Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за развој, производство и промет на воени стоки се врши усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121 од 10.06.2024 година) и со Законот за изменување и дополнување на Законот за основање државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 194/24).

Со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа, објавен во („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121 од 10.06.2024 година), надлежностите на Министерството за економија и труд во делот на следењето на меѓународните стопански движења, како и нивното влијание врз економските односи на Република Северна Македонија и надворешно-трговското работење преминуваат во Министерството за надворешни работи и надворешна трговија. Согласно овој Закон, Министерството за надворешни работи и надворешна трговија меѓу останатото, има конкретни надлежности и во делот креирање, спроведување, предлагање и подобрување на режимот на надворешната трговска политика.

Со измените на Законот за основање на државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен се преименува во државна комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен, со надлежност за одлучување по жалби против акти донесени во управна постапка во прв степен и во постапка по инспекциски надзор од страна на јавните органи утврдени со Законот за општата управна постапка.

Заради конзистентност на правниот систем и доследна примена на одредбите од Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24) и Законот за изменување и дополнување на Законот за основање државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 194/24) потребно е усогласување на овие одредби со одредбите на постојниот закон со кои се уредува оваа област.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Основна цел на Предлогот на законот е разграничување на прометот со воени стоки, во смисла негово класифицирање како надворешен и внатрешен промет во зависност од преземените дејствија во трговското работење, а со тоа и разграничување на надлежностите помеѓу Министерството за економија и труд и Министерството за надворешни работи и надворешна трговија, во однос на примената на одредбите со кои се регулира прометот на воени стоки.

Со Предлогот на закон се предвидува Министерството за економија и труд да ја задржи надлежноста за издавање согласности и дозволи во внатрешниот промет со воени стоки, додека надлежноста за издавање согласности и дозволи во надворешниот промет со воени стоки, заедно со потврдата за краен корисник и меѓународен сертификат за узвоз, потврдата за крајна употреба, потврдата за извршена испорака и сертификацијата на правните лица за имплементација на програмата за внатрешна усогласеност, се предлага да премине во Министерството за надворешни работи и надворешна трговија.

Оттука, со Предлог на законот се прави разграничување на надлежностите помеѓу двете Министерства и во однос на донесувањето на соодветните подзаконски акти со кои поблиску треба да бидат регулирани условите, постапките и водењето на базите на податоци (регистри) поврзани со издавањето согласности и дозволи во внатрешниот и во надворешниот промет со воени стоки, прецизирање на обврските на правните лица вклучени во прометот на воени стоки, и како клучно надзорот за спроведување на одредбите од овој закон.

Одредбите од законот со кои се регулира надлежноста на Министерството за економија и труд во однос на развојот и производството на воени стоки остануваат непроменети.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на законот не предизвикува финансиски импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ

СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на предложениот закон не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на Република Северна Македонија и истиот не повлекува материјални обврски за одделни субјекти.

V.СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Врз основа на членот 175 алинеја 1 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, предлагаме Собранието по Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за развој, производство и промет на воени стоки да расправа по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАЗВОЈ, ПРОИЗВОДСТВО И ПРОМЕТ НА ВОЕНИ СТОКИ

Член 1

Во Законот за развој, производство и промет на воени стоки (Службен весник на Република Северна Македонија број 298/21), во членот 2 во точката 4 по зборот „економија“ се додаваат зборовите: „и труд, односно Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Точката 9 се менува и гласи:

„Промет“ се дејствија во трговското работење, врз основа на кои истиот се класифицира како надворешен и внатрешен промет. Надворешен промет се дејствија во надворешното трговско работење, како извоз, повторен извоз, увоз, повторен увоз, привремен извоз, привремен увоз и транзит на воени стоки, обезбедување услуги за воени стоки, како и електронски пренос на софтвер и технологија. Внатрешен промет се дејствија во домашното трговско работење, и тоа купување и продажба на воени стоки во Република Северна Македонија, обезбедување техничка помош за воени стоки, како и електронски пренос на софтвер и технологија;“.

Во точката 22 зборовите: „Министерството за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 2

Во член 4 во ставот 1 по зборот „економија“ се додаваат зборовите: „и труд“, а зборовите: „(во понатамошниот текст: Министерството)“ се бришат.

Член 3

Во член 5 во ставот 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд, односно Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 4

Во член 6 во ставот 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите „за економија и труд, односно Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 5

Во член 7 во ставот 2 зборовите: „Министерството ја издава“ се заменува со зборовите: „Министерството за економија и труд ја издава“.

Ставот 3 се менува и гласи:

„Формата и содржината на барањето за издавање согласност и потребната документација кон барањето за вршење развој и производство на воени стоки ги пропишува министерот за економија и труд.“.

По ставот 3 се додаваат два нови става 4 и 5 кој гласи:

„Формата и содржината на барањето за издавање согласност и потребната документација кон барањето за вршење внатрешен промет на воени стоки ги пропишува министерот за економија и труд.

Формата и содржината на барањето за издавање согласност и потребната документација кон барањето за вршење надворешен промет на воени стоки ги пропишува министерот за надворешни работи и надворешна трговија.“

Член 6

Во член 9 насловот се менува и гласи: „Министерство за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 7

Во член 10 во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 4 во алинејата 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 8

Во член 11 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 9

Во член 12 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд, односно Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 10

Во член 13 ставот 1 се менува и гласи:

„Министерството за надворешни работи и надворешна трговија доставува до Владата годишен извештај за својата работа во однос на поднесените барања за издавање дозволи и одбиени барања, а врз основа на информации добиени од Управата за наменско производство, орган на државната управа во состав на Министерството за економија и труд (во понатамошниот текст: Управа).“

Во ставот 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд“.

Член 11

Во насловот пред членот 14 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд“.

Член 12

Во член 18 ставот 2 се менува и гласи:

„Комисијата е составена од претседател, заменик претседател, шест члена и шест заменици на членовите од претставници на: Министерство за надворешни работи и надворешна трговија, Министерство за економија и труд, Министерство за одбрана, Министерство за внатрешни работи, Агенција за национална безбедност и Царинска управа на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Царинска Управа).“.

Во ставот 4 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд“.

Во ставот 5 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд“.

Ставот 8 се менува и гласи:

„Доколку институциите кои учествуваат во работата на Комисијата не можат да постигнат согласност во Комисијата и не можат да одлучат по барањето со консензус, Комисијата составува записник за различните мислења на членовите на Комисијата и во рок од пет дена истиот го доставува заедно со барањето и потребната документација до министерот за надворешни работи и надворешна трговија на одлучување.“.

Член 13

Во член 19 во ставот 2 во алинејата 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд, односно Министерството за надворешни работи и надворешна трговија.“.

Член 14

Во член 20 ставот 2 се менува и гласи:

„Решение за согласност за вршење надворешен промет на воени стоки во Република Северна Македонија, донесува министерот за надворешни работи и надворешна трговија под услови и во постапка пропишани со овој закон.“.

По ставот 2 се додава нов став 3 кој гласи:

„Решение за согласност за вршење внатрешен промет на воени стоки во Република Северна Македонија, донесува министерот за економија и труд под услови и во постапка пропишани со овој закон.“.

Член 15

Во член 22 во ставот 4 по зборот „економија“ се додаваат зборовите: „и труд“.

Член 16

Во член 24 во ставот 2 по зборовите: „Министерството за внатрешни работи“ се додаваат зборовите: „и Агенцијата за национална безбедност“.

Во ставот 4 воведната реченица се менува и гласи: „По добивање на мислењата од Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи и Агенцијата за национална безбедност, Управата:“.

Во ставот 4 алинејата 2 се менува и гласи:

„ -подготвува информација и доставува Предлог - Решение по поднесеното барање за издавање согласност за вршење надворешен промет со воени стоки и ја доставува до Министерството за надворешни работи и надворешна трговија, односно подготвува информација и доставува Предлог - Решение по поднесеното барање за издавање согласност за вршење внатрешен промет со воени стоки и ја доставува до Министерството за економија и труд.“.

Во ставот 5 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд“.

Во ставот 6 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија, односно Министерството за економија и труд“.

Ставот 7 се менува и гласи:

„Против Решението на министерот за надворешни работи и надворешна трговија по однос на барањето за издавање согласност за вршење надворешен промет со воени стоки, односно против Решението на министерот за економија и труд по однос на барањето за издавање согласност за вршење внатрешен промет со воени стоки, барателот има право да поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен од денот на приемот на решението, во рок согласно Законот за општата управна постапка.“.

Ставот 9 се менува и гласи:

„Министерот за економија и труд во согласност со министерот за одбрана и министерот за внатрешни работи ги пропишуваат поблиските услови во однос на просторот, опремата и кадарот за добивање согласност за вршење развој, производство и внатрешен промет на воени стоки, начинот за издавање на согласност за вршење развој, производство и внатрешен промет на воени стоки, формата и содржината на барањето за издавање на согласноста и придружната документација кон нив.“.

По ставот 9 се додава нов став 10 кој гласи:

„Министерот за надворешни работи и надворешна трговија во согласност со министерот за одбрана и министерот за внатрешни работи ги пропишуваат поблиските услови во однос на просторот, опремата и кадарот за добивање

согласност за вршење надворешен промет на воени стоки, начинот за издавање на согласност за вршење надворешен промет на воени стоки, формата и содржината на барањето за издавање на согласноста и придружната документација кон нив.“.

Член 17

Во член 25 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд, односно Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 18

Во член 26 во ставот 1 воведната реченица се менува и гласи:

„Министерството за надворешни работи и надворешна трговија со решение ќе ја одземе согласноста за вршење надворешен промет, односно Министерството за економија и труд со решение ќе ја одземе согласноста за вршење внатрешен промет, а Владата на предлог на Министерството за економија и труд, со одлука ќе ја одземе согласноста за вршење развој и производство на воени стоки, во следниве случаи:“.

Во ставот 1 во алинејата 2 по зборот „економија“ се додаваат зборовите: „и труд, односно министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Ставот 2 се менува и гласи:

„Против решението на министерот за надворешни работи и надворешна трговија за одземање на согласноста за вршење надворешен промет на воени стоки, односно против решението на министерот за економија и труд за одземање на согласноста за вршење внатрешен промет на воени стоки, носителот има право да поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен, во рок согласно Законот за општата управна постапка. Против одлуката на Владата за одземање на согласноста за вршење развој и производство на воени стоки, носителот има право да поведе управен спор во рок предвиден согласно Законот за управни спорови.“.

Член 19

Во член 27 ставот 2 се менува и гласи:

„Министерот за економија и труд ја пропишува формата, содржината и начинот на водење на Регистарот за издадени и не издадени согласности за вршење развој на воени стоки, Регистарот за издадени и не издадени согласности за вршење производство на воени стоки и Регистарот за издадени и неиздадени согласности за вршење внатрешен промет на воени стоки.“

По ставот 2 се додаваат два нови става 3 и 4 кои гласат:

„Министерот за надворешни работи и надворешна трговија ја пропишува формата, содржината и начинот на водење на Регистарот за издадени и не издадени согласности за вршење надворешен промет на воени стоки и Регистарот за издадени и не издадени дозволи за промет на воени стоки.

Министерот за надворешни работи и надворешна трговија ја пропишува формата, содржината и начинот на водење на Регистарот на издадени потврди и список на сертифицирани правни лица.“.

Член 20

Во член 32 по зборовите „на предлог на министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд“.

Член 21

Во член 38 во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „ за економија и труд“.

Во ставот 2 по зборовите „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд“.

Член 22

Во член 48 зборовите: „и врски“ се бришат.

Член 23

Во член 51 во ставот 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 4 по зборот „вршење“ се додава зборот „надворешен“.

Во ставот 9 по зборовите „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 24

Во член 53 во ставот 3 зборот „брокерот“ се заменува со зборот „барателот“.

Во ставот 5 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Ставот 6 се менува и гласи:

„Министерот за надворешни работи и надворешна трговија го пропишува начинот на издавањето на дозволите, формата и содржината на барањата за издавање на дозволите, потребната документацијата како и формата и содржината на дозволите од член 51 став 2 на овој закон.“.

Член 25

Во член 55 во ставот 4 зборовите: „Министерството за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 5 зборовите: „министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 26

Во член 56 во ставот 4 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 6 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 27

Во член 57 во ставот 1 во воведната реченица зборовите: „министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 28

Во член 58 во ставот 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 29

Во член 59 во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 2 зборовите: „Министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 30

Во член 60 во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 31

Во членот 61 став 1 во воведната реченица по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во алинејата 5 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во алинејата 8 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 32

Во член 62 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 33

Во член 63 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 34

Во член 66 во став 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во став 3 зборовите: „Министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во став 4 зборовите: „Министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во став 5 по зборот: „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 35

Во член 67 во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 36

Во член 68 во воведната реченица зборовите: „Министерството за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 37

Во член 71 во ставот 1 зборовите: „Комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите: „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 38

Во член 72 во ставот 2 зборовите: „Министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „Министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 39

Во член 73 во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 4 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во став 5 зборот „економија“ се заменува со зборовите: „надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 40

Во член 74 во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во став 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во став 4 зборот „економија“ се заменува со зборовите: „надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 41

Во член 75 зборот „економија“ се заменува со зборовите: „надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 42

Во член 76 во воведната реченица по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 43

Во член 77 во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во став 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 44

Во член 78 зборовите: „министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“, а по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 45

Во член 79 во ставот 2 зборот „економија“ се заменува со зборовите: „надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 46

Во член 80 во ставот 4 зборот „економија“ се заменува со зборовите: „надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 47

Во член 81 во ставот 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во ставот 4 зборот „економија“ се заменува со зборовите: „надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 48

Во членот 82 став 1 во точката 7 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 49

Во член 84 во ставот 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 50

Во член 87 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 51

Во членот 88 став 1 во точка 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во точката 2 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во точката 4 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во точката 5 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во точката 6 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во точката 8 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во точката 10 зборовите „министерот за економија“ се заменуваат со зборовите: „министерот за надворешни работи и надворешна трговија“.

Во точката 11 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија, односно Министерството за економија и труд“.

Член 52

Во член 89 во ставот 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија, односно Министерството за економија и труд“, а по зборот „министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија, односно Министерството за економија и труд“.

Член 53

Во член 90 во ставот 1 во алинејата 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 54

Во членот 91 став 1 во алинејата 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 55

Во член 99 ставот 2 се менува и гласи:

„Субјектите од ставот 1 на овој член се должни за секое утврдено исчезнување на воени стоки или на нивни делови, веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа да го известат Министерството за економија и труд, односно Министерството за надворешни работи и надворешна трговија и Министерството за внатрешни работи.“.

Член 56

Во член 100 ставот 1 се менува и гласи:

„Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон кои се однесуваат на развојот, производството и внатрешниот промет со воени стоки врши Министерството за економија и труд преку инспектори на Управата, за вршење на задачите и работите на инспекцискиот надзор.“.

По ставот 1 се додава нов став 2 кој гласи:

„Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон кои се однесуваат на надворешниот промет со воени стоки врши Министерството за надворешни работи и надворешна трговија, преку инспектори на Управата, за вршење на задачите и работите на инспекцискиот надзор.“.

Ставовите 2, 3 и 4 стануваат ставови 3, 4 и 5.

Во ставот 5 кој станува став 6 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд и Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 57

Во член 102 во ставот 2 по зборот „економија“ се додаваат зборовите: „и труд“.
Во ставот 3 по зборот „економија“ се додаваат зборовите: „и труд“.

Член 58

Во член 105 во ставот 4 зборовите: „Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“ се заменуваат со зборовите: „Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен“.

Член 59

Во член 108 во ставот 4 бројот „1“ се заменува со бројот „2“.

Член 60

Во член 109 во ставот 4 бројот „1“ се заменува со бројот „2“.

Член 61

Во член 110 во ставот 1 во точката 3 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд“.

Во ставот 4 бројот „1“ се заменува со бројот „2“.

Член 62

Во член 112 во ставот 1 по зборот „Министерството“ се додаваат зборовите: „за економија и труд, односно Министерството за надворешни работи и надворешна трговија“.

Член 63

Лицата кои имаат добиено согласност за вршење промет на воени стоки согласно Законот за развој, производство и промет на воени стоки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. бр.298/21) до денот на влегувањето во сила на овој закон, се должни да достават ново барање со придружни документи согласно овој закон во рок од една година од денот на влегување во сила на овој закон.

Лицата кои нема да постапат согласно став 1 од овој член ќе се смета дека не поседуваат согласност да вршат промет на воени стоки.

Член 64

Издадените дозволи за промет на воени стоки согласно со Законот за развој, производство и промет на воени стоки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. бр.298/21) продолжуваат да важат до истекот на рокот на нивното важење.

Член 65

Постапките за добивање согласност за вршење промет на воени стоки и за добивање дозволи за вршење промет на воени стоки кои се започнати до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе се завршат согласно одредбите на Законот за развој, производство и промет на воени стоки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. бр.298/21).

Член 66

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 12 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До донесувањето на актите од став 1 на овој член, ќе се применуваат подзаконските акти кои се донесени врз основа на законите кои биле во важност до денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 67

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за развој, производство и промет на воени стоки содржи 67 члена.

Со членовите од 1 до 66 од Предлогот на законот се врши усогласување со одредбите од Законот за организација и работа на органите на државната управа, во однос на надлежностите и називите на Министерство за економија и труд и на Министерство за надворешни работи и надворешна трговија и останатите органи на државна управа. Воедно, се врши усогласување и со Законот за изменување и дополнување на Законот за основање на државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 194/24).

Со Предлогот на закон се рedefинира поимот „промет“ со воени стоки, во насока разграничување на истиот како надворешен и внатрешен промет во зависност од преземените дејствија во трговското работење, а со тоа и разграничување на надлежностите помеѓу Министерството за економија и труд и Министерството за надворешни работи и надворешна трговија, во однос на примената на одредбите со кои се регулира прометот на воени стоки.

Со Предлогот на закон се предвидува Министерството за економија и труд и понатаму да ја задржи надлежноста за издавање согласности и дозволи во внатрешниот промет со воени стоки, додека надлежноста за издавање согласности и дозволи во надворешниот промет со воени стоки, заедно со потврдата за краен корисник и меѓународен сертификат за узвоз, потврдата за крајна употреба, потврдата за извршена испорака и сертификацијата на правните лица за имплементација на програмата за внатрешна усогласеност, се предлага да премине во Министерството за надворешни работи и надворешна трговија.

Со Предлогот на закон се прави разграничување на надлежностите помеѓу двете Министерства и во однос на донесувањето на соодветните подзаконски акти со кои поблиску треба да бидат регулирани условите, постапките и водењето на базите на податоци (регистри) поврзани со издавањето согласности и дозволи во внатрешниот и во надворешниот промет со воени стоки, прецизирање на обврските на правните лица вклучени во прометот на воени стоки, и надзорот за спроведување на одредбите од овој закон.

Предлогот на закон содржи преодни и завршни одредби со кои се предвидува обврска за лицата кои имаат добиено согласност за вршење промет на воени стоки согласно Законот за развој, производство и промет на воени стоки („Службен весник на

Република Северна Македонија” бр. бр.298/21) до денот на влегувањето во сила на овој закон, да достават ново барање со придружни документи согласно овој закон во рок од една година од денот на влегување во сила на овој закон. Во спротивно, ќе се смета дека лицата не поседуваат согласност да вршат производство и промет на воени стоки.

Понатаму, со овие одредби се предвидува издадените дозволи за промет на воени стоки согласно Законот за развој, производство и промет на воени стоки (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. бр.298/21) да продолжат да важат до истекот на рокот на нивното важење.

Воедно, постапките за добивање согласност за вршење промет на воени стоки и за добивање дозволи за вршење промет на воени стоки кои се започнати до денот на влегувањето во сила на овој закон, се предлага да бидат завршени согласно одредбите на Законот за развој, производство и промет на воени стоки (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. бр.298/21).

Со Предлогот на закон се предвидува подзаконските акти да бидат донесени во рок од 12 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон. До нивно донесувањето, се предлага да се применуваат подзаконските акти кои се донесени врз основа на законите кои биле во важност до денот на влегувањето во сила на овој закон.

Со членот 67 е уредено влегувањето во сила на овој закон.

II МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби се меѓусебно поврзани и чинат правна целина.

III ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложениот закон ќе се овозможи конзистентност на правниот систем и доследна примена на законските одредби во однос на надлежностите согласно одредбите на Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.121/24) и Законот за изменување и дополнување на Законот за основање на државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 194/24)

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА РАЗВОЈ, ПРОИЗВОДСТВО И ПРОМЕТ НА ВОЕНИ СТОКИ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 2

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следното значење:

1. „Воени стоки“ се стоки, вклучувајќи и софтвер и технологија, кои се развиени, произведени, составени или изменети за воена намена, а се наведени во Националната контролна воена листа;
2. „Ознака ML“ значи единечна категорија на воени стоки од Националната контролна воена листа во која се наведени категориите означени со ML ознаки ("ML:military list code");
3. „Лице“ е секое домашно физичко и правно лице, освен ако не е нагласено дека е физичко лице или дека е правно лице;
4. „Согласност“ е акт на Владата на Република Северна Македонија, односно Министерството за економија, донесен во постапка уредена со овој закон, со кој се дозволува вршење развој и производство на воени стоки, односно промет на воени стоки;
5. „Развој“ се сите фази пред сериското производство на воени стоки, како што се: проектирање, проектно истражување, проектна анализа, идејни решенија, изработка, составување и испитување на прототипи, пробно производство, проектни податоци, процес за претворање на проектните податоци во производ, проект за конфигурирање или модификација, проект за интегрирање и техничка документација;
6. „Производство“ се сите фази на производството на воени стоки, како што се: инженеринг, изработка, составување на краен производ, ремонт и контрола на квалитет на производот;
7. „Модификација“ е преправка, доработка на постојни воени стоки со цел пренамена на истите, или значително подобрување на постојните карактеристики на воените стоки, со замена и вградување на дополнителна опрема;
8. „Ремонт“ се активности кои се извршуваат на воени стоки поради одржување и подобрување на нивните технички и функционални карактеристики;
9. „Промет“ се дејствија во надворешното трговско работење, како извоз, повторен извоз, увоз, повторен увоз, привремен извоз, привремен увоз и транзит на воени стоки, како и обезбедување услуги за воени стоки, дејствија во домашното трговско работење, и тоа купување и продажба на воени стоки во Република Северна Македонија, како и електронски пренос на софтвер и технологија;
10. „Услуги за воени стоки“ се: брокерски услуги, техничка помош и превоз на воени стоки. Услугите за воени стоки се вршат врз основа на согласност за промет на воени стоки и соодветни дозволи согласно овој закон;
11. „Даватели на услуги“ се лица кои даваат услуги во делот на брокерските услуги, техничката помош и превозот на воени стоки;
12. „Брокерски услуги“ се преговарање или договарање на трансакции за купување, продавање или набавка на воени стоки од една во друга земја, како и продавање или купување на воени стоки кои се наоѓаат во една земја за нивен пренос во друга земја;

13. „Брокер“ е трговско друштво или трговец-поединец кој врши брокерски услуги;
14. „Помошни услуги“ се услугите на превоз, финансиски услуги, осигурување или реосигурување, рекламирање и промоција. Помошните услуги не се сметаат за брокерски услуги;
15. „Техничка помош“ е секоја техничка поддршка во врска со поправка, развој, производство, составување, испитување, атестирање и реатестирање, одржување, уништување или каква било друга техничка услуга понудена за воени стоки, а која може да биде и во форма на инструкции, обука, пренесување на работно знаење или вештини или советодавни услуги, вклучувајќи и усно обезбедена помош;
16. „Давател на техничка помош“ е домашно или странско физичко или правно лице кое има добиено согласност за вршење промет на воени стоки и има добиено дозвола за обезбедување услуги за воени стоки и кое обезбедува техничка помош, независно од тоа каде има седиште;
17. „Превоз“ се дејствијата на договарање превоз, овозможување превоз, давање помошни услуги за превозникот и превезување на воени стоки помеѓу две земји согласно со договор за нивно движење;
18. „Превозник“ е секое лице кое обезбедува услуги на превоз надвор од Република Северна Македонија;
19. „Преместување“ е преместување на воени стоки од едно кај друго правно лице во рамките на една земја/царинско подрачје со помош на какво било средство, вклучувајќи и електронски пренос на софтвер и технологија;
20. „Транзит“ е преместување или превоз на воени стоки од една во друга земја при што стоките минуваат низ царинско подрачје на Република Северна Македонија вклучувајќи и претовар;
21. „Електронски пренос на софтвер и технологија“ е пренос на софтвер или технологија преку електронски медиум, факс, телефон, електронска пошта или друго електронско средство, надвор од територијата на Република Северна Македонија, односно на територијата на Република Северна Македонија, што вклучува и овозможување електронски пристап до софтверот и технологијата од страна на лица надвор од територијата на Република Северна Македонија, односно на територијата на Република Северна Македонија, и вербален пренос на технологија кога технологијата е опишана преку телефон или преку било кое средство за електронска комуникација;
22. „Дозвола“ е документ кој го издава Министерството за економија врз основа на поднесено писмено барање согласно со одредбите од овој закон, на лице кое има добиено согласност за вршење промет на воени стоки согласно овој закон;
23. „Индивидуална дозвола“ е документ која му се издава на конкретен извозник, увозник, лица одговорни за транзит/носителите или давател на услуги за еден краен корисник или еден примач и опфаќа една или повеќе воени стоки или услуги за воени стоки;
24. „Глобална дозвола“ е документ кој му се издава на конкретен извозник, увозник, лица одговорни за транзит/носителите или давател на услуги за некој вид или категорија на воени стоки и која може да важи за увоз, извоз или транзит кон еден или повеќе наведени крајни корисници, односно една или повеќе наведени земји;
25. „Генерална дозвола“ е документ за извоз, увоз или транзит на одредени воени стоки или давање на услуги за воени стоки за конкретни земји на крајно

одредиште кој се издава за сите извозници, увозници, лица одговорни за транзит/носители и даватели на услуги кои ги почитуваат нејзините услови и ги исполнуваат обврските наведени во генералната дозвола;

26. „Крајна употреба“ е:

- вклучување на воени стоки од Националната контролна воена листа;
- употреба на опрема за производство, испитување или анализа на нејзини составни делови заради развивање, производство или одржување на воени стоки наведени во Националната контролна воена листа и
- употреба на какви било незавршени производи во постројки за производство на воени стоки наведени во Националната контролна воена листа;

27. „Сертифицирано правно лице“ е правно лице кое поминало и успешно завршило постапка за сертификација, со цел да се потврди неговата доверливост во врска со воени стоки, особено во однос на исполнување на законските услови утврдени со овој закон и капацитетот да ги исполни обврските и ограничувањата во врска со прометот со воени стоки, како и да ја имплементира Програма за внатрешна усогласеност;

28. „Програма за внатрешна усогласеност“ е документ за воспоставување на ефективни, соодветни и пропорционални мерки и процедури наменети за правните лица;

29. „Меѓународен сертификат за увоз“ (“International Import Certificate”) е документ кој го издава надлежен државен орган во земјата на увозникот, со кој се потврдува намерата на увозникот да ја увезе воената стока во земјата на увоз, а потоа таа стока да не се извезе во друга земја без одобрение од истиот надлежен државен орган во земјата на увозникот;

30. „Потврда за извршена испорака“ (“Delivery Verification Certificate”) е документ кој го издава надлежен државен орган во земјата на испорака, со кој се потврдува примателот, приемот и видот и количината на воената стока предмет на испорака;

31. „Потврда за краен корисник“ (“End-User Certificate”) е документ издаден од крајниот корисник, со кој се потврдува дека воената стока која ќе биде примена кај крајниот корисник е намената за сопствени потреби и гарантира дека истата нема да се користи за друга цел и извезува на трети лица без согласност на земјата извозник.

Член 4

Владата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Влада), на предлог на Министерството за економија (во натамошниот текст: Министерство), по претходно добиени мислења од Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи, ја донесува и ажурира Националната контролна воена листа и ја објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Националната контролна воена листа ја опфаќа Заедничката воена листа на Европската унија, како и воените стоки кои подлежат на контрола од причини поврзани со одбраната и безбедноста на државата.

Член 5

Забрането е вршење развој, производство и промет на воени стоки во случај на постоење основи за сомневање дека воените стоки можат целосно или делумно да бидат употребени за развој, производство, користење, одржување, складирање, детекција, идентификација или ширење на оружје за масовно уништување, за средства за испорака на такво оружје за воени или терористички цели, во крајни одредишта кои се под ембарго, или за цели со кои се загрозува државната безбедност на Република Северна Македонија.

За постоењето на основи за сомневање од став 1 на овој член, лицата добиваат известување од Министерството или друг надлежен државен орган.

Извозот, транзитот или давањето услуги за воени стоки за одредишта кои се под ембарго може да се изврши единствено доколку соодветните меѓународни рестриктивни мерки дозволуваат таков промет во исклучителни околности, при што Министерството издава индивидуална дозвола за трансакцијата по претходно мислење од Комисијата за разгледување на барања за добивање на дозволи за вршење промет на воени стоки (во натамошниот текст: Комисија).

Забрането е вршење на развој, производството и промет на воени стоки чија употреба е забранета со меѓународни конвенции.

Член 6

Развој на воени стоки вршат лица кои добиле согласност од Владата за вршење развој на воени стоки во согласност со овој закон.

Производство на воени стоки вршат лица кои добиле согласност од Владата за вршење производство на воени стоки во согласност со овој закон.

Промет на воени стоки вршат лица кои добиле согласност од Министерството за вршење промет на воени стоки во согласност со овој закон и кои добиле дозвола во согласност со овој закон.

Член 7

Странски правни лица врз основа на инвестициска програма, по претходно добиена согласност, можат да вложуваат средства кај домашни правни лица кои се регистрирани за вршење развој и производство на воени стоки.

Согласноста од став 1 на овој член, Министерството ја издава врз основа на поднесено барање од странското правно лице, а по претходно добиени позитивни мислења од Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи.

Формата и содржината на барањето за издавање на согласност и потребната документација кон барањето за вршење на развој, производство и промет на воени стоки ги пропишува министерот за економија.

Член 9

Министерство за економија

Министерството е надлежно за издавање на дозволи и сертификати за промет со воени стоки.

Министерството е надлежно за менување, ограничување, суспендирање, повлекување или поништување на издадените дозволи.

Член 10

Министерството прибавува информации, податоци, документација и докази од лица и институции, кои му се потребни за вршењето на работите предвидени со овој закон.

Министерството обезбедува заштита на доверливоста на сите информации, податоци, документација и докази добиени од лицата вклучени во развојот, производството и прометот на воени стоки.

Министерството не смее јавно да ги објавува документите со кои располага доколку лицето кое ги поднело навело дека информациите во документацијата се класифицирани, односно деловна тајна.

Одредбите од ставовите 2 и 3 од овој член не го попречуваат:

- користењето или размена на информации од страна на Министерството или Комисијата, заради извршување на нивните активности кои произлегуваат од овој закон и неговите подзаконски акти;
- користењето на информации во претходна или судска постапка, или заради извршување и постапување по судска пресуда;
- размената на информации со соодветни меѓународни организации или партнерски влади, во рамките на меѓународната правна соработка;
- размената или користењето на информации во други случаи предвидени со овој закон.

Член 11

За извршување на работите при утврдување на исполнетоста на условите за издавање на дозволи од овој закон, Министерството соработува со други органи на државната управа во Република Северна Македонија, како и со органи на други држави.

Член 12

Министерството врши периодично информирање на сите учесници во процесот на развојот, производството и прометот на воени стоки согласно обврските кои ќе произлезат од членството на Република Северна Македонија во регионални и меѓународни организации за безбедност и стабилност, за промовирање на транспарентност и поголема одговорност за нивниот трансфер, со цел да се овозможи усогласеност со одредбите од овој и друг закон.

Член 13

Министерството доставува до Владата годишен извештај за својата работа во однос на поднесените барања за издавање на дозволи и одбиени барања, а врз основа на информации добиени од Управата за наменско производство, орган на државната управа во состав на Министерството (во понатамошниот текст: Управа).

Извештајот од став 1 на овој член, се доставува во текот на првото тримесечје на тековната година за претходната година и истиот се објавува на веб страната на Министерството.

Министерството доставува извештај за вршителите на развој и производство на воени стоки до Владата во првиот квартал на тековната година за претходната година.

Управа за наменско производство при Министерството

Член 14

Управата е вршител на стручните работи и мерки во врска со развојот, производството и прометот со воени стоки

Член 18

За разгледување на барањата за добивање на дозволи за вршење промет на воени стоки, Владата формира Комисија за разгледување на барања за добивање на дозвола за вршење промет на воени стоки .

Комисијата е составена од претседател, заменик-претседател, шест члена и шест заменици на членовите од претставници на: Министерство за економија, Министерство за одбрана, Министерство за внатрешни работи, Министерство за надворешни работи, Агенција за национална безбедност и Царинска управа на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Царинска Управа).

Во случај на отсуство на некој од членовите на Комисијата, правото на глас го има неговиот заменик.

Со Комисијата раководи претседател на Комисијата кој е претставник од Министерството.

Членот на Комисијата претставник од Министерството е и заменик на претседателот на Комисијата.

Комисијата ги врши следниве работи:

- ги разгледува барањата за добивање дозвола за вршење промет на воени стоки и дава мислење по доставените барања,
- дава иницијативи за уредување на прашања за вршење промет на воени стоки, со овој или со друг закон,
- остварува соработка со надлежни меѓународни институции и тела за прашања од нејзина надлежност и
- ја применува Националната контролна воена листа и се придржува кон рестриktivните мерки согласно со Законот за рестриktivни мерки.

Мислењата на Комисијата се даваат со согласност на сите членови на Комисијата.

Доколку институциите кои учествуваат во работата на Комисијата не можат да постигнат согласност во Комисијата и не можат да одлучат по барањето со консензус, Комисијата составува записник за различните мислења на членовите на

Комисијата и во рок од пет дена истиот го доставува заедно со барањето и потребната документација до министерот за економија на одлучување.

Комисијата за својата работа донесува деловник.

Административно-техничките работи за потребите на Комисијата ги врши Управата.

Член 19

Министерството за внатрешни работи ги има следните надлежности:

- даваат мислења и учествуваат при донесување на подзаконски акти во согласност со овој закон;
- учествува во работа на меѓуресорски комисии и работни групи, поврзани со спроведување на подзаконски акти од овој закон;
- вршат други работи во согласност со овој закон.

Министерството за одбрана ги има следните надлежности:

- даваат мислење и учествува при донесување на подзаконски акти во согласност со овој закон;
- спроведуваат контрола на квалитетот на воени стоки за потребите на одбраната и безбедноста на Република Северна Македонија;
- вршат контрола над спроведувањето на мерките за заштита и безбедност во производството и прометот на воени стоки и за утврдените недостатоци во најкраток рок писмено го известува Министерството;
- вршат други работи во согласност со овој закон.

Агенцијата за национална безбедност своите надлежности ќе ги спроведува согласно член 8 став 1 алинеа 7 и 10 од Законот за Агенција за национална безбедност.

Член 20

Согласност за вршење развој и производство на воени стоки во Република Северна Македонија дава Владата, под услови и во постапка пропишани со овој закон.

Решение за согласност за вршење промет на воени стоки во Република Северна Македонија, донесува министерот за економија, под услови и во постапка пропишани со овој закон.

Член 22

Вршителите на развој, производство и промет на воени стоки треба да ги исполнуваат следните услови:

- да е државјанин на Република Северна Македонија,
- да има живеалиште на територијата на Република Северна Македонија, кое го докажува со важечка лична карта.
- да е здравство способен да ракува со воени стоки, што се докажува со лекарско уверение не постаро од шест месеци,
- да имаат вработено или ангажирано стручни лица кои имаат познавање од оваа дејност (лице кое има високо образование и тоа: воена академија, технички науки, факултет за безбедност или филозофски факултет група

одбрана) и ќе бидат одговорни за обезбедување на документи и акти, усогласени со овој закон и прописите кои се однесуваат на дејностите во врска со воените стоки,

- при поднесување на барањето за издавање на согласност лицето не е правосилно осудувано или против него не се води кривична постапка за кривично дело за кое се гони по службена должност, освен за кривично дело предизвикување сообраќајна несреќа во патниот сообраќај, а е сторено од небрежност, што резултира со телесна повреда или материјална штета;
- во последните пет години пред поднесување на барањето за издавање на согласноста на лицата да не им била утврдена одговорност за прекршување на меѓународно ембарго или санкција која била обврзувачка за Република Северна Македонија,
- против лицето и одговорното лице на правното лице да не е отворена прекршочна или кривична постапка поврзана со државната безбедност;
- против лицата и одговорното лице на правното лице со правосилна пресуда да не е изречена казна забрана за вршење на професија, дејност или должност.

Вршителите на развој и производство на воени стоки покрај условите од став 1 на овој член треба да ги исполнуваат и следните услови:

- да располагаат со соодветна техничко-технолошка опременост и заштита на развојот и производството на воените стоки,
- да располагаат со простории за сместување и чување на воените стоки,
- да имаат воспоставена контрола на квалитет.

Вршителите на развој на воени стоки покрај условите од став 1 и 2 на овој член, треба да поседуваат и соодветни развојни капацитети, а вршителите на производство соодветни производни капацитети.

Министерот за економија поблиску ги пропишува условите кои што треба да ги исполнуваат развојните и производните капацитети односно вршителите на развој и производство.

Член 24

За добивање на согласност за вршење развој, производство и промет заинтересираните лица поднесуваат барање со придружна документација до Управата.

Управата ја води постапката при што води сметка приложените документи да се веродостојни и комплетни, врши увид во просториите на барателот, сочинува записник за исполнетоста на условите по поднесеното барање и сите документи ги доставува до Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи.

Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи се должни да достават мислења по приемот на барањето од Управата во рок согласно Законот за општата управна постапка.

По добивање на мислењата од Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи, Управата:

- подготвува информација и Предлог-Одлука по однос на поднесеното барање за издавање согласност за вршење развој или производство на воени стоки, која се доставува до Владата, со цел донесување на истата од страна на Владата и

- подготвува информација и доставува Предлог - Решение по поднесеното барање за издавање согласност за вршење промет со воени стоки и ја доставува до Министерството.

Одлуката за добивање на согласност за вршење развој и производство на воени стоки по поднесеното барање од страна на Министерството, Владата треба да ја донесе во рок согласно Законот за општата управна постапка.

Доколку има потреба од доставување на дополнителни информации во зависност од сложеноста на предметот, за кои е потребна дополнителна проверка, Министерството има право да го продолжи рокот на постапката за добивање на согласност, во рок согласно Законот за општата управна постапка, за што е должен да го извести барателот.

Против Решението на министерот за економија по однос на барањето за издавање согласност за вршење промет со воени стоки, барателот има право да поднесе жалба до Комисијата за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен од денот на приемот на решението, во рок согласно Законот за општата управна постапка.

Против одлуката на Владата по однос на барањето за издавање согласност за вршење развој или производство на воени стоки, барателот има право да поведе управен спор во рок согласно Законот за управни спорови.

Министерот за економија во согласност со министерот за одбрана и министерот за внатрешни работи ги пропишуваат поблиските услови во однос на просторот, опремата и кадарот за добивање согласност за вршење развој, производство и промет на воени стоки, начинот за издавање на согласност за вршење развој, производство и промет на воени стоки, формата и содржината на барањето за издавање на согласноста и придружната документација кон нив.

Член 25

Лицата на кои им е издадена согласност за вршење развој, производство и промет на воени стоки се должни до Министерството да достават примерок од секое решение за промена на упис во Централниот Регистар, во рок од три работни дена од уписот во Централен Регистар.

Член 26

Министерството со решение ќе ја одземе согласноста за вршење промет, а Владата на предлог на Министерството, со одлука ќе ја одземе согласноста за вршење развој и производство на воени стоки, во следниве случаи:

- на барање на носителот;
- доколку произлегле нови факти, кои доколку постоеле во моментот на поднесување на барањето за издавање на согласноста, би довеле до донесување одлука од страна на Владата, односно решение од страна на министерот за економија за одбивање,
- доколку кај носителот се утврди одговорност/правосилна пресуда за повреда на одредби од овој закон, неговите подзаконски акти или други правни правила поврзани со државната безбедност,

- доколку за носителот со правосилна пресуда се утврди одговорност за прекршување на меѓународна санкција или ембарго кое е обврзувачко за Република Северна Македонија,
- губење на деловна способност на одговорното лице кое е запишано во Централниот Регистар и доколку не биде заменето со друго одговорно лице во рок од триесет дена, односно правосилноста на решението за ограничување/одземање на деловната способност,
- ликвидација или стечај (престанок на постоење) на лицето,
- причини од значење за државната или јавната безбедност, надворешната политика, или од интерес на борбата против тероризмот, контрола на криминалот и друго.
- доколку носителот врши работи кои не се наведени во согласноста.

Против решението на министерот за економија за одземање на согласноста за вршење промет на воени стоки, носителот има право да поднесе жалба до Комисијата за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок согласно Законот за општата управна постапка, а против одлуката на Владата за одземање на согласноста за вршење развој и производство на воени стоки, носителот има право да поведе управен спор во рок предвиден согласно Законот за управни спорови.

Жалбата, односно тужбата не го одлага извршувањето на решението.

Член 27

Управата води Регистар за издадени и не издадени согласности за вршење развој на воени стоки, Регистар за издадени и не издадени согласности за вршење производство на воени стоки, Регистар за издадени и не издадени согласности за вршење промет на воени стоки, Регистар за издадени и не издадени дозволи за промет на воени стоки, Регистар на издадени потврди и список на сертифицирани правни лица во согласност со овој закон.

Министерот за економија ја пропишува формата, содржината и начинот на водење на регистрите од став 1 на овој член.

Член 32

Развојот на воени стоки за потребите на Република Северна Македонија се врши врз основа на Програма за развој на воени стоки што ја донесува Владата, на предлог на Министерството изработена во соработка со Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи.

Програмата за развој на воени стоки се финансира од средствата на Буџетот на Република Северна Македонија, како и од други извори за таа намена.

Развојот на воени стоки може да се врши и врз основа на програми за развој за сопствени потреби на правни лица кои имаат добиено согласност за вршење развој или производство на воени стоки, финансирани од сопствени финансиски средства.

Член 38

Заради извршување на определени задачи и работи во процесот на производство на воени стоки за потребите на одбраната и безбедноста на Републиката, кај производителите на воени стоки можат да се упатат на работа и определени стручни лица од Министерството.

Меѓусебните права и обврски меѓу Министерството и производителот кај кој се упатени стручните лица, се уредуваат со договор.

Член 48

За објектите во кои се врши производство на воени стоки од експлозивен карактер, треба да има решение за локација од Министерството за транспорт и врски по претходно добиена согласност од Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи.

Член 51

Со цел вршење промет на воени стоки вршителите на прометот се должни да обезбедат соодветни дозволи за вршење промет на воени стоки (во натамошниот текст: дозволи) согласно овој закон.

Дозволите од став 1 на овој член ги издава Министерството врз основа на мислење на Комисијата.

Министерството ги издава следниве видови дозволи:

- индивидуална дозвола
- глобална дозвола и
- генерална дозвола.

Дозволите од став 3 на овој закон се издаваат на лица кои имаат добиено Решение за вршење промет на воени стоки.

Индивидуалната дозвола се издава за извоз, повторен извоз, увоз, повторен увоз, привремен извоз и привремен увоз и транзит на воени стоки, или за обезбедување услуги за воени стоки, како и електронски пренос на софтвер или технологија и индивидуална дозвола за привремен увоз или извоз од Република Северна Македонија на воени стоки единствено за тестирање или презентација.

Индивидуалната дозвола од став 5 на овој член се издава за вршење услуги за воени стоки во следниве случаи:

- брокер кој ги обезбедува своите брокерски услуги во Република Северна Македонија;
- брокер со живеалиште, односно седиште во Република Северна Македонија, кој ги обезбедува своите брокерски услуги во странство;
- давател на техничка помош кој ја обезбедува својата услуга на клиент надвор од Република Северна Македонија;
- давател на техничка помош со живеалиште, односно седиште во Република Северна Македонија, кој ја обезбедува својата услуга во странство и
- превозник со живеалиште, односно седиште во Република Северна Македонија, кој ја обезбедува својата услуга во странство.

Индивидуалната дозвола за извоз и увоз е потребна и во случај на електронски пренос на софтвер или технологија преку електронски медиум, факс, телефон, електронска пошта или друго електронско средство надвор од територијата на Република Северна Македонија, што вклучува и овозможување електронски пристап

до софтверот и технологијата од страна на лица надвор од територијата на Република Северна Македонија и вербален пренос на технологија кога технологијата е опишана преку телефон или преку било кое средство за електронска комуникација.

Глобална дозвола се издава на правни лица кои имаат воспоставено Програма за внатрешна усогласеност.

Генерална дозвола се издава за извоз, увоз или транзит на воени стоки, или за обезбедување услуги, под условите и во определени земји кои се наведени во член 57 и 58 од овој закон. Министерството мора да ја објави генералната дозвола на веб-страницата на Министерството. Генералната дозвола се издава на лица кои се запишани како корисници на генералната дозвола согласно условите предвидени во овој закон и соодветните подзаконски акти. Генералната дозвола не смее да се користи доколку Министерството или друг надлежен државен орган го известил извозникот, увозникот, лицето одговорно за транзит/носителот или давателот на услуги дека предметната стока или услуги може да бидат или се наменети делумно или целосно за:

- оружје за масовно уништување или за средства за испорачување такво оружје и

- крајна употреба во одредиште кое е под ембарго.

Генералната дозвола исто така не смее да се користи и доколку извозникот, увозникот, лицето одговорно за транзит или давателот на услуги имаат причини да се сомневаат дека производитите или услугите се наменети за целите наведени во претходната точка

Член 53

За издавање на дозвола се поднесува барање со пропратна документација до Управата.

Со барањето треба да се достави јасен опис на воените стоки и да се приложат сите докази кои се потребни за потврдување на податоците наведени во барањето, како технички карактеристики, скици, фотографии и друга документација за идентификација на воената стока.

Во прилог на барањето брокерот треба да достави договор за продажба, потврди на нарачка, фактури или испратници (доколку се достапни) и „потврда за краен корисник“ во оригинална форма или копија заверена на нотар и превод од овластен судски преведувач заверен на нотар.

Брокерот треба да достави и податоци за локацијата на потекло на воените стоки.

Барателот кон барањето мора да приложи и писмена изјава со која се изјавува дека веднаш ќе го известат Министерството доколку добие на знаење информации дека стоката целосно или делумно ќе биде наменета за развој, производство, употреба, одржување, чување, детекција, идентификација или ширење на оружје за масовно уништување, средства за негова испорака за воени цели во одредишта кои се под ембарго или за загрозување на националната безбедност.

Министерот за економија го пропишува начинот на издавањето на дозволите, формата и содржината на барањата за издавање на дозволите, потребната

документацијата како и формата и содржината на дозволите од член 51 став 2 на овој закон.

Член 55

Уредното барање и потребната документација Управата ја доставува до Комисијата заради добивање на мислење.

Комисијата изготвува мислење по барањето во рок согласно Законот за општата управна постапка од денот на уредно поднесеното барање.

Комисијата по потреба може да побара дополнителни проверки на информациите и документите приложени со барањето.

Министерството за економија ќе донесе решение за одобрување или одбивање на барањето за издавање на бараната дозвола, од приемот на мислењето од страна на Комисијата во рок согласно Законот за општата управна.

Доколку Комисијата даде негативно мислење министерот за економија ќе донесе решение за одбивање на барањето за издавање на дозвола.

Управата доставува до барателот решение, во рок од три работни дена од денот на донесување на решението.

Барањето за дозвола може да биде одобрено целосно, делумно или да биде ограничено со услови или други ограничувања кои се наведени во самата дозвола.

Ограничувањето може да се однесува за забрана на повторен извоз без одобрение на земјата која врши извоз.

Во решението за одбивање на барањето ќе биде наведено образложение на причините за одбивање, односно за негативното мислење на Комисијата, освен доколку истите се темелат врз информации кои имаат соодветен степен на доверливост во согласност со закон, или врз основа на критериумите утврдени со Законот за класифицирани информации, или пак информации кои се заштитени согласно со прописите за заштита на лични податоци.

Член 56

Дозволата се издава во хартиена форма во пет примероци, од кои:

- четири примероци Управата доставува до барателот, од кои еден задржува за себе а по еден примерок доставува до Царинската Управа, која се користи при постапката на извоз, повторен извоз, увоз, повторен увоз, привремен извоз и привремен увоз, транзит и до Министерството за внатрешни работи - Гранична полиција, а четвртиот примерок е за потребите на Управата и
- еден примерок се чува во архивата на Управата.

Дозволата може да се издаде и во електронска форма.

Во дозволата е наведен бројот на дозволата, датумот на одобрување, рокот на истекување на важноста и други важни податоци. Прилозите кон дозволата по потреба исто така да бидат заверени според прописите за канцелариско и архивско работење.

Имателот на дозволата мора да го користи доделениот број на дозволата во комуникацијата со Министерството во врска со какви било прашања поврзани со трансакциите опфатени со дозволата.

Дозволата од став 1 на овој член, му се доставува на барателот лично, преку препорачана пошта или по електронски пат.

По завршувањето на постапката за извоз или транзит, Министерството може да побара од носителот на дозволата да приложи потврда за извршена испорака издадена од надлежните органи на одредишната земја.

Член 57

При одлучувањето дали ќе се одобри, односно одбие барањето за издавање на дозвола согласно овој закон, министерот за економија и Комисијата ги земаат предвид сите релевантни околности, меѓу другото:

1. почитување на меѓународните обврски и заложби на Република Северна Македонија, а особено во однос на санкциите донесени од страна на Советот за безбедност на Обединетите нации или Европската унија, договорите за не ширење на оружје за масовно уништување и други проблематики, како и останатите меѓународни обврски;
2. почитување на меѓународните права во земјата на крајно одредиште, како и почитување на меѓународното хуманитарно право од страна на таа земја, особено во поглед на ризиците дека воената стока може да се искористи за извршување или овозможување на сериозни дела на родово насилство, или сериозни дела на насилство против жените и децата;
3. внатрешната состојба во земјата на крајно одредиште, како двигател на тензии или вооружени конфликти;
4. зачувување на мирот, безбедноста и стабилноста во регионот;
5. државната безбедност на Република Северна Македонија, како и безбедноста на пријателските или сојузничките земји;
6. поведението на земјата-купувач во однос на меѓународната заедница, а особено нејзиниот однос кон тероризмот, природата на нејзините сојузи и почитувањето на меѓународното право;
7. Постоене ризик дека воената технологија или опрема може да се пренасочи во рамките на самата земја-купувач или да биде извезена под несакани услови;
8. соодветност на воената технологија или опремата што се извезува со техничко-економскиот капацитет на земјата-примач, притоа имајќи ги во предвид стремежот државите да ги исполнуваат своите потреби од интерес на безбедноста и одбраната, со што е можно помало пренасочување на човечки и економски ресурси за наоружување;
9. загрозување на надворешно политичките или економските интереси на Република Северна Македонија или спротивност на овие интереси;
10. барателот приложил лажни документи, навел податоци кои доведуваат до погрешен заклучок, или сокрил материјални факти во барањето или во придружните материјали;
11. во последните пет години дали барателот го прекршил овој закон, неговите подзаконски акти или други правни правила поврзани со безбедноста на државата;
12. во последните пет години дали барателот прекршил меѓународно ембарго или санкција која била обврзувачка за Република Северна Македонија;
13. доколку против барателот е поведена кривична или прекршочна постапка во врска со државната безбедност од добиена информација од страна на надлежен орган;

14. стоката за која се бара дозвола е предмет на полициска истрага или судска постапка.

Член 58

Индивидуалната дозвола важи за период до една година, со исклучок на индивидуалната дозвола за транзит и индивидуалната дозвола за привремен увоз и извоз, кои важат за период до шест месеци.

Глобалната дозвола е со важност до пет години.

Министерството го утврдува рокот на важење на секоја издадена дозвола, притоа имајќи го предвид времетраењето на договорот врз основа на кој е издадена дозволата а произлегуваат од видот на воените стоки.

Се смета дека дозволата престанала да важи во моментот кога ќе се завршат царинските формалности за сите стоки наведени во дозволата.

Генералната дозвола се издава на неопределено време и истата престанува сè додека не се укине или поништи.

Член 59

За продолжување на рокот на важење на дозволата, имателот на дозволата е должен до Министерството да ги врати оригиналните примероци од дозволата и да достави ново барање, согласно членот 53 од овој закон, во рок од петнаесет работни дена пред датумот на истекување на важноста на дозволата.

Министерот за економија донесува решение по барањето од став 1 на овој член, врз основа на процена на причините на кои истото се заснова и испитување дали суште сè исполнети условите за издавање на дозволата согласно член 53 став 1 од овој закон.

Министерството издава нова дозвола согласно роковите на важење од член 58 на овој закон.

Член 60

Министерството ја поништува дозволата доколку истата била издадена врз основа на неточни или непотполни податоци, или имало прикривање на материјални факти.

Согласно став 1 од овој член, дозволата е ништовна и секое дејствие преземено врз основа на таквата дозвола е ништовно.

Член 61

Министерството може да ја одземе дозволата, доколку:

- имателот на дозволата бара нејзинпрестанок;
- утврди дека настанала значителна промена кај податоците од дозволата кои не одговараат со податоците поднесени во барањето;
- имателот на дозволата не ги исполнува обврските или условите од дозволата кои се наведени во техничката документација, спецификацијата за набавка на опремата или договорот за купопродажба;
- кај имателот на дозволата е утврдена одговорност за повреда на овој закон, од интерес на националната безбедност;

- имателот на дозволата не постапи по барање од Министерството за доставување информации во врска со доставените документи за потврда на испорака на стоките во фази, врз основа на кои е издадена дозволата;
- лицето кое е имател на дозволата престанало да постои;
- ќе утврди дека еден или повеќе услови врз основа на кои била издадена дозволата повеќе не е исполнет, односно не се исполнети;
- извозникот, односно давателот на услуги не го известил Министерството за промените поврзани со издадената дозвола;
- извозникот ја пренел дозволата за извоз на друг извозник;
- започне да важат рестриктивните меркисогласно Законот за меѓународни рестриктивни мерки.

Член 62

Доколку произлезат нови факти за движење на воената стока како што се промена на крајното одредиште, промена на маршрут маршрута или промена на крајниот корисник, кои не биле познати во моментот на разгледување на барањето и одобрување на дозволата, Министерството може да ја измени дозволата во рок од петнаесет дена од поднесување на барањето за измена.

Член 63

Министерството може да ја измени дозволата со тоа што ќе издаде нова дозвола согласно член 62 од овој закон.

Член 66

Министерството може привремено да ја одземе дозволата доколку имателот на дозволата не ги отстрани утврдените неправилности во постапката за надзор во согласност со член 106 од овој закон. Поради неотстранување на неправилности може привремено да се одземе дозволата сè додека имателот на дозволата не докаже дека ги исполнил условите според одредбите од овој закон.

Привременото одземање на дозволата, може да биде во траење најмалку од 30 дена, и во случај на постоење на сомневање дека прометот на воени стоки бил или ќе биде извршен спротивно на постојните услови од дозволата.

Министерот за економија може со решение да ја запре испораката на воените стоки или на давањето услуги, во траење од 15 дена, во која било фаза од процесот за да може да ја провери нивната законитост.

Согласно став 3 од овој член, доколку пратката веќе се транспортира, министерот за економија има овластување да донесе решение за враќање или растоварање на таквата пратка на која било попатна станица, во рок од 15 дена, при што за истото ќе ја извести Царинската управа.

Министерството има право привремено да ги одземе дозволите за земји во кои има нагло влошување на безбедноста и стабилноста, како одговор на кризата или дозволите за испораки или давање на услуги за конкретен краен корисник, при што одземањето може да трае најдоцна до завршување на кризата.

Имателот на дозволата во писмена форма се известува за привременото одземање на дозволата и колку долго дозволата ќе биде привремено одземена. Доколку пред истекот на првичниот временски период сè уште постојат основи за

сомневање, периодот на привремено одземање се продолжува за еден месец. Имателот на дозволата се известува за продолжувањето на периодот во писмена форма.

Член 67

Имателот на дозволата е должен да ја врати дозволата кај Министерството во рок од три работни дена од денот на службеното известување за трајно одземање, поништување или привремено одземање на дозволата, освен доколку дозволата не е издадена по електронски пат, уништена или загубена. Доколку дозволата била најдена последователно, истата се враќа без одлагање.

Во случај имателот на дозволата да одлучи да не ја користи дозволата должен е да ја врати во Министерството, за што му се издава писмена потврда.

Член 68

Дозволата ја издава Министерството за економија, освен во следниве случаи:

- дозволата за увоз или донации на воени стоки за потребите на Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи, ја издава соодветното министерство, согласно одлука донесена од Владата,
- дозволата за привремен извоз на воени стоки за потребите на Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи или за други соодветни безбедносни институции на Република Северна Македонија, ја издава соодветното министерство односно државна институција, согласно одлука донесена од Владата,
- дозволата за извоз и увоз на воени стоки врз основа на склучени договори и донации од страна на Владата ја издава Министерството за одбрана односно Министерството за внатрешни работи,
- дозволата за извоз и транзит на воени стоки за меѓународни мировни или хуманитарни мисии ја издава Министерството за одбрана односно Министерството за внатрешни работи и
- дозволата за користење на услуги за воени стоки за потребите на Министерството за внатрешни работи односно Министерството за одбрана ја издава министерство за чии потреби се вршат услугите.

Член 71

Против решенијата во врска со дозволи донесени согласно членовите 55, 59, 60, 61, 62, 63 и 66 од овој закон, дозволена е жалба до Комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен од денот на приемот на решението, во рок согласно Законот за општата управна постапка.

Жалбата од ставот 1 на овој член не го одлага извршувањето на решението.

Член 72

Управата води Регистар на дозволи во кој ги евидентира сите одбиени и одобрени барања за добивање на дозволи, како и сите промени кај издадените дозволи.

Министерот за економија ја пропишува формата, содржината и начинот на водење на регистарот од став 1 на овој член.

Член 73

Министерството издава потврда за краен корисник (End-User Certificate) и меѓународен сертификат за увоз (International Import Certificate) врз основа на барање од увозникот и писмена изјава од крајниот корисник за намената на увезените воени стоки.

Во потврдата за краен корисник се наведува дека нема да се врши повторен извоз или повторно преместување на воената стока без соодветно одобрение од Министерството.

Ако воената стока се увезува за потребите на одбраната или полицијата, потврдата за краен корисник ја издава Министерството за одбрана, односно Министерството за внатрешни работи.

Потврдите за крајна употреба за воени стоки, издадени од Министерството наменети за увоз во Република Северна Македонија, треба да бидат ставени на увид кај надлежните органи на земјата на извоз во рок од шест месеци од денот на издавањето.

Министерот за економија ја пропишува формата и содржината на барањето за издавање потврда за краен корисник, формата и содржината на образецот на потврдата за краен корисник и меѓународниот сертификат за увоз.

Член 74

Министерството издава потврда за крајна употреба (End-Use Certificate) врз основа на барање од увозникот и намената на воени стоки кои се увезуваат.

Управата може да побара и дополнителни документи заради исполнување на условите на земјата-извозник поради заштита на интересите на државната безбедност на Република Северна Македонија.

Министерството може на барање на земјата-испраќач да издаде потврда за крајната употреба на воени стоки кои не се опфатени со Националната контролна воена листа.

Министерот за економија ја пропишува формата и содржината на барањето за издавање потврда за крајна употреба и формата и содржината на образецот на потврдата за крајна употреба.

Член 75

Министерот за економија ја пропишува формата и содржината на барањето за издавање потврда за извршена испорака и формата и содржината на потврдата за извршена испорака

Член 76

Министерството може да одбие да издаде потврда за краен корисник, потврда за крајна воена употреба и меѓународен сертификат за увоз, поради следниве причини:

- барателот нема добиено согласност за вршење развој, производство или промет на воени стоки;
- барателот приложил лажни документи, навел податоци кои доведуваат до погрешен заклучок или сокрил материјални факти во барањето или во придружните документи;
- во последните пет години барателот го прекршил овој закон, неговите подзаконски акти или други правни правила поврзани со безбедноста на државата;
- во последните пет години барателот прекршил меѓународно ембарго или санкција која била обврзувачка за Република Северна Македонија;
- доколку против барателот е поведена кривична или прекршочна постапка во врска со државната безбедност од добиена информација од страна на надлежен орган за постоење на веродостојна причина дека воената стока можеби нема да се искористи за пријавената крајна употреба или ќе биде повторно извезена или повторно пренесена под непосакувани околности во смисла на член 57 од овој закон.

Член 77

Потврдата за крајна употреба, потврдата за краен корисник и меѓународниот сертификат за увоз издадени од Министерството, може да се одземат единствено доколку воените стоки опфатени со нив не биле увезени во Република Северна Македонија.

Министерството е должно да го извести надлежниот орган на земјата извозник во случај на:

- одземање на потврдата за крајна употреба, потврдата за краен корисник и меѓународниот сертификат за увоз или
- настанување на значителни промени во врска со крајната употреба на воената стока увезена во Република Северна Македонија.

Член 78

Доколку потврдата за крајна употреба, потврдата за краен корисник и меѓународниот сертификат за увоз издадени од министерот за економија не се доставени до соодветниот странски орган во рок од шест месеци од нивното издавање или воената стока не била увезена во Република Северна Македонија, документот се враќа на Министерството, заедно со писмено образложение најдоцна во рок од три работни дена од истекот на рокот од шест месеци од нивното издавање, односно од стекнувањето на сознание дека воената стока нема да биде увезена во Република Северна Македонија.

Член 79

Управата води Регистар на потврди за крајна употреба, Регистар за потврда на краен корисник, Регистар на потврда за извршена испорака и Регистар на потврда за меѓународен сертификат за увоз, предвидени со овој закон кој ги

евидентира сите одбиени и одобрени барања за добивање потврди во согласност со овој закон, како и промени кај издадените потврди.

Министерот за економија ја пропишува формата, содржината и начинот на водење на регистрите од став 1 на овој член.

Член 80

Со издавањето на сертификатот за имплементација на Програмата за внатрешна усогласеност (во понатамошен текст :ПВУ) се потврдува дека правното лице е доверливо, а особено во однос на придржувањето на правното лице кон одредбите од овој закон и почитување на обврските и ограничувањата во врска со прометот на воени стоки.

Сертификатот се издава по писмено барање на правното лице.

Доверливоста на правното лице ја проценува Управата, со цел добивање потврда за негова усогласеност со критериумите за сертифицирање утврдени со член 82 став 1 од овој закон.

Министерот за економија ја пропишува формата и содржината на барањето, начинот за сертифицирање и формата и содржината на сертификатот за имплементација на ПВУ.

Член 81

Целта на ПВУ е да се воспостават ефективни, соодветни и пропорционални мерки и процедури кои ќе им помогнат на правните лица:

- да обезбедат заштитни мерки за усогласеност, вклучително и за спроведување и придржување до стандардните оперативни политики и постапки на сите нивоа од синцирот на набавки на лицето, за да се обезбеди донесување воедначена одлука во поглед на прометот на воени стоки во согласност со одредбите од овој закон, како и веродостојна обработка на нарачки и темелна длабинска анализа,
- да послужи како средство за воочување на факторите/показателите на ризик со кои се отвораат прашања околу легитимноста на клиентот или на трансакцијата,
- да ги заштитат вработените од ненамерно прекршување на одредбите на овој закон преку програми за обука и јавна свест.

Основната структура на ПВУ треба да се темели на следниве елементи:

1. заложби на раководството за усогласеност;
2. организациска структура и разграничување на обврските;
3. процеси и постапки за проверка на трансакции;
4. контрола на пратки;
5. ревизија и внатрешна проверка;
6. обуки и едукација;
7. водење евиденција и чување на документација;
8. пријавување и спроведување корективни мерки;
9. техничка и информатичка сигурност.

Министерството може да побара од давателите на услуги и лицата кои редовно вршат електронски пренос на контролиран софтвер или технологија, задолжително да воведат ПВУ.

Министерот за економија ја пропишува содржината за ПВУ.

Член 82

Доверливоста на правното лице од член 80 став 3 на овој закон, се проценува согласно следниве критериуми и документи:

1. Бројот на вработени кај барателот, обемот на промет, природата на трансакциите, чувствителноста на стоката со која се врши промет, профилот на примателите, изјавата за крајна употреба на воени стоки и на поврзаните услуги;
2. Доказано искуство во вршењето промет на воени стоки, а особено имајќи го предвид поведението на правното лице во врска со придржувањето до извозните ограничувања, правосилни судски одлуки по однос на тоа прашање, согласност за вршење производство или промет на воени стоки и вработување на искусен раководен кадар;
3. Релевантна производна активност поврзана со воени стоки, а особено способност за интеграција на системи или потсистеми;
4. Именување на раководно лице кое лично ќе биде одговорно за мерките за контрола на прометот на воени стоки;
5. Писмена изјава од правното лице, потпишана од одговорното лице од точка 4 на овој член, со која се изјавува дека правното лице ќе ги презема сите потребни мерки за придржување и спроведување на сите специфични услови во поглед на крајната употреба, спроведувањето проверка на крајна употреба на сите воени стоки кои се извезени, увезени или транзитирале, како и на обезбедените услуги;
6. Писмена изјава од правното лице, потпишана од одговорното лице од точка 4 на овој член, во која се изјавува дека до Управата благовремено ќе се доставуваат податоци како одговор на барањата за доставување информации или распрашувања за крајните корисници или крајната употреба на сите извезени, пренесени или примени воени стоки;
7. Опис на ПВУ која се спроведува од правното лице, потпишан од одговорното лице од одговорното лице. Описот содржи поединости за организационите, човечките и техничките ресурси кои се доделени за раководење со прометот на воени стоки, хиерархијата на одговорност во рамките на претпријатието, постапките за контролата на трансакции, постапките за внатрешна ревизија, информирање за поткревање на свеста и обуката на вработените, физичките и техничките безбедносни механизми, водењето евиденција и пратење на сите дејствија во поглед на прометот на воени стоки и хармонизација на ПВУ што ја спроведува барателот во согласност со утврдените насоки на Министерството.

Член 84

Рокот на важење на ПВУ сертификатот е до пет години.

Рокот на важење на сертификатот се продолжува врз основа на писмено барање од имателот поднесено до Министерството најдоцна шеесет дена пред истекот на важење на ПВУ сертификатот.

Член 87

Министерството на својата веб страна објавува список со сертифицирани правни лица за ПВУ.

Член 88

Секое лице вклучено во развојот, производството и прометот на воени стоки е должно:

1. да ги почитува условите за вршење дејност, како и без одлагање да го извести Министерството за секоја промена во дозволата;
2. да го извести Министерството во писмена форма за секоја промена во однос на крајниот корисник или во однос на друга странка во извозот, увозот и транзитот или обезбедувањето услуги, во рок од десет дена од настанувањето на промената;
3. да води евиденција во согласност со одредбите пропишани во овој закон;
4. да го извести Министерството во писмена или електронска форма за извршениот извоз, увоз и транзит, во рок од седум дена од извршувањето и притоа да приложи копија од царинска декларација;
5. на барање од Министерството, да достави потврда за испораката и приемот на стоката;
6. да ги врати дозволата или сертификатот што не се искористени на Министерството во рок од седум дена од истекот на периодот на важење на дозволата или сертификатот;
7. да наведе во соодветните комерцијални документи кои се однесуваат на домашните преместувања на воени стоки произведени во Република Северна Македонија, дека станува збор за стока која подлежи на контроли доколку се извезува надвор од Република Северна Македонија (соодветните комерцијални документи особено опфаќаат: договор за продажба, потврда на нарачка, фактура или испратница);
8. да го извести Министерството доколку добие на сознанија дека стоката целосно или делумно ќе биде наменета за развој, производство, употреба, одржување, чување, детекција, идентификација или ширење на оружје за масовно уништување, средства за негова испорака за воени цели во одредишта кои се под ембарго или за загрозување на националната безбедност;
9. да му дозволи на надлежниот инспекциски орган да врши инспекциски надзор на евиденцијата за активностите за развој, производство или промет, како и влез во просториите заради вршење контрола на производството, складишните простории и превозните средства;
10. да ги почитува другите обврски и услови опфатени со дозволите или сертификатите издадени од министерот за економија односно Министерството врз основа на овој закон и
11. да го извести Министерството во писмена или електронска форма до крајот на јануари во тековната година за извршениот промет на воени стоки од претходната година.

Член 89

Сите лица вклучени во развојот, производството и прометот на воени стоки се должни во своето седиште да ја чуваат евиденцијата за секоја трансакција, како и

деловодните книги, деловните и компјутерски системи и сите комерцијални и технички податоци и документација, кои се поврзани со развојот, производството и прометот на воени стоки, вклучително и договорите, фактурите, испратниците, приемниците, товарните листови за сите видови превоз и секаква друга документација која е поврзана со воените стоки, (како и нормативите во кои се содржани податоците за количината на стоки потребни за производство на секој производ во единица мерка).

Документите од став 1 на овој член ги содржат особено следниве податоци:

- технички опис на воените стоки што ќе овозможи распоредување на стоката од Националната контролна воена листа;
- опис на воените стоки кој овозможува нивно идентификување, како и тарифна ознака согласно со Националната контролна воена листа;
- опис на услугите;
- количина во единична мера и нето тежина и вредност на воените стоки или вредност на обезбедените услуги;
- име и седиште на странките во трансакцијата или дејствието;
- целосно име и седиште, како и податоци од соодветниот регистар, за извозникот, увозникот, лицето одговорно за транзит или на давателот на сродни услуги;
- целосно име и седиште, како и податоци од соодветниот регистар, за крајниот корисник на воени стоки или на примачот на услугата за воени стоки;
- деловни преписки, пораки по електронска пошта и тонски и видео записи поврзани со извозот, увозот и транзитот на воени стоки, или обезбедувањето на услуги за воени стоки;
- нарачки, сметки, договори, белешки за нарачки, испратници, листи на товар/патници и друга документација поврзана со извозот, увозот и транзитот или обезбедувањето услуги за воени стоки;
- датумот на трансакцијата или на дејствието и
- друга документација.

Сите лица кои се вклучени во развојот, производството и прометот на воени стоки се должни да му ја обезбедат документацијата од став 1 на овој член, на претставникот на Министерството или на друг надзорен орган на барање од министерството или на барање од друг надзорен орган.

Евиденцијата, односно податоците и документите од овој член, лицата се должни да ги чуваат за временски период од десет години од завршувањето на календарската година, во која била извршена секоја поединечна трансакција, односно услуга на воени стоки.

Член 90

Извозникот кој врши извоз на воени стоки е должен:

- да води посебна евиденција за извршениот извоз на воени стоки;
- да ја извршува дејноста во согласност со условите и барањата утврдени во дозволата за извоз и
- за секоја промена во условите на вршење на извоз на воени стоки веднаш во писмена форма да го известува Министерството.

Извозникот не смее да ја пренесе дозволата за извоз на друго лице.

Член 91

Брокерот кој врши брокерски услуги на воени стоки е должен:

- да води посебна евиденција за извршените брокерски услуги за воени стоки,
- да ја извршува дејноста во согласност со условите и барањата утврдени во дозволата за брокерски услуги и
- за секоја промена во условите на вршење на брокерски услуги за воени стоки веднаш во писмена форма да го извести Министерството.

Член 99

Производителите на воени стоки и вршителите на прометот со воени стоки и другите субјекти кои чуваат воени стоки за свои потреби или по било која основа располагаат со воени стоки, должни се за воените стоки да водат посебна евиденција.

Субјектите од ставот 1 на овој член се должни за секое утврдено исчезнување на воени стоки или на нивни делови, веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа да го известат Министерството и Министерството за внатрешни работи.

Член 100

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон врши Министерството преку инспектори на Управата, за вршење на задачите и работите на инспекцискиот надзор.

Управата преку инспекторите врши проверка на усогласеноста со условите од сертификатот за ПВУ најмалку еднаш на секои три години.

Управата преку инспекторите врши проверка најмалку еднаш годишно кај правните субјекти во однос на исполнетоста на условите под кои се донесени решенијата за согласност за развој или производство и дозвола за промет на воени стоки.

Директорот на Управата донесува годишна програма за вршење на инспекциски надзор и подготвува месечни планови за вршење на инспекциски надзор.

Директорот на Управата доставува годишен извештај до Министерството за реализираниот инспекциски надзор во претходната година, најдоцна до 31 март во тековната година.

Член 102

Инспекторите на Управата за вршење на задачите и работите на инспекциски надзор, согласно овој закон, имаат легитимација со која се утврдува нивното службено својство која се должни да ја покажат кога ги применуваат овластувањата од овој закон.

Министерот за економија ја пропишува формата и содржината на образецот на легитимацијата, како и начинот на издавање и одземање на легитимацијата.

Легитимацијата ја издава министерот за економија.

Член 105

Ако инспекторот при вршење на инспекцискиот надзор утврди неправилности, ќе донесе решение за привремена забрана за вршење на дејноста во траење од 30 дена, привремено ќе ги одземе предметите во врска со кои е извршена повредата и ќе определи рок од 15 дена да се отстранат неправилностите утврдени со наодот.

Одземените предмети од ставот 1 на овој член ќе се складираат во соодветни магацини на Министерството за одбрана, односно Министерството за внатрешни работи до завршување на постапката.

За извршеното одземање на предмети од ставот 1 на овој член, инспекторите издаваат потврда.

Против решението од ставот 1 на овој член може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Жалбата изјавена против решението од ставот 1 на овој член не го одлага неговото извршување.

Во постапката за вршење на инспекциски надзор соодветно ќе се применуваат одредбите од Законот за инспекциски надзор, доколку со овој закон поинаку не е регулирано.

Член 108

Глоба во износ од 4.000 до 8.000 евра во денарска против вредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице производител, односно вршител на промет со воени стоки, ако:

1. Врши развој, производство или промет на воени стоки без добиена согласност за вршење на соодветната дејност, согласно член 6 од овој закон;
2. Доколку по добивањето на согласноста од член 6 од овој закон, не ги исполнува условите врз основа на кои истата е издадена;
3. Доколку вршителот на развој, производителот или вршителот на промет не ги исполнува обврските од член 88 од овој закон.

Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска против вредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од став 1 на овој член.

Покрај глобата од став 1 на овој член, на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност производство и промет со воени стоки во траење од една до пет години.

Покрај глобата од ставот 1 на овој член, на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на должност во траење од една до пет години.

Во случаите од став 1 точки 1 и 2 на овој член ќе се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предметите со кои е извршен прекршокот.

За прекршоците утврдени во овој член пред да поднесе барање за поведување прекршочна постапка пред надлежниот суд, инспекторот е должен да му предложи на сторителот на прекршокот постапка за порамнување.

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска против вредност ќе му се изрече за прекршок на лицето (физичко лице) за прекршоците од ставот 1 на овој член.

Член 109

Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска против вредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице производител на воени стоки, ако:

1. Не обезбеди квалитет во производството на воени стоки согласно со македонските стандарди, односно според соодветните меѓународни и НАТО стандарди кои се прифатени во Републиката согласно член 41 од овој закон;
2. Не обезбеди контрола на квалитетот, сигурност на воени стоки при увоз на воени стоки согласно член 42 од овој закон;
3. Не организира и не ги спроведе мерките за заштита и безбедност на производството на воени стоки во согласност со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, како и другите прописи со кои се регулира заштитата и чувањето на тајните податоци на одбраната и безбедноста и постапувањето со експлозивни, запаливи и други опасни материји согласно член 93 и 94 од овој закон;
4. Не ангажираат или формираат служба и единици за обезбедување согласно член 94 од овој закон;
5. Гради објекти во реоните на објектите во кои се врши производство, сместување и чување на воени стоки без согласност на Владата согласно член 95 од овој закон;
6. Не донесе планови за техничко и физичко обезбедување и заштита од пожар на капацитетите за производство и на објектите за сместување и чување на воени стоки и други планови за спроведување на мерките за заштита и безбедност согласно член 96 од овој закон;
7. Не се придржува кон прописите за мерките и начинот на обезбедувањето на превезувањето на воени стоки согласно член 98 од овој закон и
8. Не води посебна евиденција за воени стоки со кои располага согласно член 99, став 1 од овој закон.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска против вредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот 1 на овој член.

Покрај глобата од ставот 1 на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност производство на воени стоки во траење од една до пет години.

Покрај глобата од ставот 1 на овој член на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на должност во траење од една до пет години.

За прекршоците утврдени во став 1 на овој член, пред да поднесе барање за поведување прекршочна постапка пред надлежниот суд, инспекторот е должен да му предложи на сторителот на прекршокот постапка за порамнување.

Член 110

Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска против вредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице производител на воени стоки, ако:

1. Пушти во промет воени стоки без да се исполнат условите од овој закон согласно член 6 став 3 и член 50 став 1 од овој закон;
2. Врши увоз на воени стоки без претходно да изврши контрола на квалитетот на воени стоки согласно член 43 од овој закон;
3. Не ги извести Министерството и Министерството за внатрешни работи за исчезнувањето на воени стоки или на нивни делови веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа, согласно член 99 став 2 од овој закон.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска против вредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од ставот 1 на овој член.

Покрај глобата од ставот 1 на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност производство на воени стоки во траење од една до пет години.

Покрај глобата од ставот 1 на овој член на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на должност во траење од една до пет години.

За прекршоците утврдени во став 1 на овој член, пред да поднесе барање за поведување прекршочна постапка пред надлежниот суд, инспекторот е должен да му предложи на сторителот на прекршокот постапка за порамнување.

Член 112

Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска против вредност ќе му се изрече за прекршок на вршителот на развој, производство и промет на воени стоки, ако не достави до Министерството примерок од секое решение за упис на промена во Централниот Регистар согласно член 25 од овој закон.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска против вредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторен прекршок од став 1 на овој член.

Покрај глобата од став 1 на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност производство и промет со воени стоки во траење од една до пет години.

Покрај глобата од став 2 на овој член на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на должност во траење од една до пет години.

За прекршоците утврдени во овој член, пред да поднесе барање за поведување прекршочна постапка пред надлежниот суд, инспекторот е должен да му предложи на сторителот на прекршокот постапка за порамнување.